

Sveriges förenade studentkårer

Handläggare: Tove Ahlsten

Datum: 2015-11-06 Dnr: PU2-1/1516

Remissvar: "Låt fler forma framtiden!"

Sveriges förenade studentkårer, SFS, har fått möjlighet att framföra synpunkter på betänkandet SOU 2016:5 "Låt fler forma framtiden!".

SFS inkommer här med sina synpunkter.

Dag som ovan,

Johan Alvfors, vice ordförande
Sveriges förenade studentkårer
08-54570107
johan.alvfors@sfs.se

Tove Ahlsten, utredare
Sveriges förenade studentkårer
08-54570111
tove.ahlsten@sfs.se

SFS kommentarer till demokratiutredningen “Låt fler forma framtiden!” (SOU 2016:5)

Sveriges förenade studentkårer har med intresse läst demokratiutredningens betänkande. Vi är positiva till den övergripande inriktningen och betoningen av ett jämlikt inflytande – det är frågor som är av stor vikt också för den nationella studentrörelsen.

Politikens ansvar att skapa likvärdiga förutsättningar till inflytande

Mot bakgrund i utredningens analys av att det finns en samvariation mellan delaktighet respektive upplevd möjlighet till inflytande och klassbakgrund, utländsk bakgrund, utbildningsbakgrund respektive socialt kapital, konstaterar SFS att det är viktigt att kunna hålla flera frågor i luften samtidigt. Den stora grupp av högskolestuderande som SFS representerar är i sig mycket diversifierad. Ur flera perspektiv är det en resursstark grupp, där vi vet att vissa grupper är starkt överrepresenterade. Å andra sidan är studenter jämfört med andra sysselsättningsgrupper i samhället en ekonomisk svag och utsatt grupp.

Studentgruppens förutsättningar påverkar också dess organisering. Som företrädare för en stor grupp demokratiska aktörer, studentkårerna vid högskolor och universitet, har vi därför en relativt stark ställning främst byggd på kunskap och socialt kapital. Samtidigt har studentrörelsen ekonomiskt (särskilt sett per medlem) en mycket svagare ställning än många andra organisationer inom till exempel arbetslivet och som ofta arbetar med samma frågor som studentkårerna. Om utgångspunkten är att individers och gruppers möjlighet till inflytande bör vara jämlikt, behövs förslag för att skapa en bättre jämvikt. Därför behöver staten en aktiv politik för strukturellt och ekonomiskt stöd till civilsamhällets organisationer utifrån den karaktär organisationen har. Stödet måste vara tillräckligt omfattande för att kunna skapa rimlig balans mellan jämnstora rörelser. Samtidigt måste stödet vara förutsägbart och ges efter tydliga kriterier.

Studentkårernas roll och förutsättningar bör belysas tydligare

I utredningens kapitel 14 diskuteras skolans roll för demokratisk och organisatorisk skolning, debatt, främjande av engagemang etc. Kortfattat nämns också högskolans roll och det centrala faktum att universitet och högskolor har en central plats i demokratin, eftersom ”det är ofta under den högre utbildningen som unga formar sin förståelse för samhället, som ett samhällsintresse väcks och som många personer väljer att organisera sig politiskt”. Avsnittet (14.8.8) fokuserar sedan på politiska studentförbunds möjlighet att verka på högskolorna. Märkligt

nog nämns inte studentkårerna alls i samband med högskolans demokratiuppdrag.

Studentkårer är politiska, om än inte partipolitiska, organisationer som företräder högskolans studerande. Studentkårer har bevisats vara en viktig del i den politiska skolningen (till exempel visade en IFAU-studie från 2013, Zetterström et al, att kårengagemang ökade sannolikheten att senare ställa upp i allmänna val med 34%), och studentkårer arbetar ständigt med att sprida kunskap om hur det är möjligt att organisera sig för att påverka sin omvärld, både inom och utanför lärosätet.

Studentkårerna utgör också den officiella vägen för att påverka högskolan. Utredningen är i övrigt tydlig med att det finns en trend att organisera sig i sakfrågor utanför de politiska partierna. Därför är det synd att studentkårernas roll i demokratiuppdraget inte belyses i utredningen. Lyckligtvis har Universitetskanslersämbetet (UKÄ) i uppdrag att till sista februari 2017 se över studentinflytandets förutsättningar i högskolan, där studentkårernas roll är central. SFS förutsätter att demokratiutredningens målsättning om att överbrygga de demokratiska klyftorna i samhället, såväl som i högskolan, kommer präglade även denna översyn.